

ČASOPIS O ŽIVLJENJU V DOMU

LETNIK 13

april - 2023

LE ENO JE POTREBNO

»Po dežju bo zasijalo sonce.«

Avstrijski psiholog Viktor Frankl, utemeljitelj logoterapije, je bil tri leta jetnik v koncentracijskem taborišču Auschwitz. Sam je preživel, tam pa je umrla njegova žena in njegova družina. Pripovedoval je, kaj je doživel, ko je nekega dne, kmalu po osvoboditvi iz taborišča, šel na sprehod proti sejmišču, le nekaj kilometrov od zloglasnega taborišča.

Travniki so bili polni cvetic. Ptice so prepevale. Daleč naokoli ni bilo videti človeka. Samo širono polje in sinje nebo. Ustavil se je, pogledal okoli sebe, nato pa uprl pogled v nebo. Potem je padel na kolena in se Bogu zahvalil za osvoboditev. Med molitvijo mu je prišel na misel stavek: »H Gospodu sem klical iz temnega zapora in odgovoril mi je v svetlobi svobode.«

Ni si zapomnil, koliko časa je klečal in ponavljal te besede. Pozneje je povedal: »Od tiste ure in tistega dne se je zame začelo novo življenje. Napredoval sem korak za korakom, dokler nisem spet postal človeško

bitje.«

Veselje, ki ga je Frankl občutil tistega dne sredi cvetočih travnikov, se je rodilo iz trpljenja, ki ga je izkusil v taborišču. Ne bi se zavedal tolikšnega veselja, če pred tem ne bi izkusil tako strašnega trpljenja. Prav tako ne moremo ločiti Jezusovega vstajenja od njegovega trpljenja in smrti. Prvi kristjani so razumeli, da je Jezus vstopil v svojo slavo po svojem trpljenju in smrti. Tako moramo verovati tudi mi: Vstajenje je najpomembnejše, toda pot do poveličanja sta trpljenje in smrt.

Velike noči ne more biti brez velikega petka. Ko doživljamo trpljenje

velikega petka, pa ne pozabimo, da pride za njim veselje velike noči.

»Velikega petka je bilo treba za veliko nedeljo. Smrt Boga samega je bilo treba, da je zazvonilo in zapelo ponižanemu človeku veličastno vstajenje.« (Ivan Cankar) Vstali Jezus je učencema na poti v Emavs rekel: »O nespametna in počasna v srcu za verovanje vsega, kar so povedali preroki! Mar ni bilo potrebno, da je Mesija to pretrpel in šel v svojo slavo?« (Lk 24,25-26)

Naj nam milost velike noči prinese upanje v težjih trenutkih našega življenja. Tako kot je po velikem petku prišla nedelja Jezusovega vstajenja, se bo zgodilo tudi v življenju vsakega od nas. Naj veselje velike noči napolni naša srca.

(vir: *Rustja, Povejmo z zgodbo, v: Ognjišče 4 (2016), 38.*)

Amicus Dei

Sv. Marko (25. april)

Marko je bil sin lastnice hiše v Jeruzalemu, v kateri se je po Gospodovem vnebohodu zbiralo prvo krščansko občestvo. Mladega Marka je za prestop iz judovstva v krščanstvo pridobil apostol Peter in ga tudi krstil. Kot njegov učenec se je seznanil z apostolom Pavlom in ga nekaj časa spremljal na njegovem prvem misijonskem potovanju. Zatem je s svojim sorodnikom Barnabom oznanjal evangelij na otoku Cipru. Po starem izročilu je nato Marko odšel v Aleksandrijo v Egiptu, kjer je postal prvi škof. Leta 62 je bil Marko spet pri Pavlu, jetniku v Rimu. Po Pavlovi osvoboditvi je bil nekaj časa sodelavec apostola Petra. Tedaj je na prošnjo rimske krščanske občine napisal svoj evangelij, v katerem je zapisal, kar je Peter oznanjal o Jezusu od njegovega krsta v Jordanu do njegovega praznega groba v Jeruzalemu. Markov evangelij je po nastanku najstarejši, po obsegu pa najkrajši. Simbol evangelista Marka je lev, ker svoj evangelij začneja z nastopom Janeza Krstnika, ki je bil »glas vpijočega v puščavi«. Marko je nazadnje deloval v Aleksandriji, kjer je umrl mučeniške smrti. *(Silvester Čuk)*

Na sliki: Valentin Metzinger, Evangelist Marko, 1742, olje na les, Kamnik, p. c. sv. Primoža in Felicijana, prižnica.

Pripravila Marica

V literarni kotiček smo dodali še stare molitve, ki ste se jih naučili od staršev, starih staršev, sorodnikov ... pa jih še nismo slišali ali pa so pozabljene. Zapišite jih in pošljite, z veseljem jih bomo objavili. Pripišite tudi, kdaj in kdo vas je molitev naučil.

Pozdravljeni! Vračam se v prvi teden aprila, v katerem so na šesti aprilski dan v slovenskih stolnicah obhajali veliki četrtek in krizmno mašo. Pri tej maši je škof blagoslovil bolniško in krstno olje ter posvetil sveto krizmo. Posredujem vam besedilo, ki ga moli nadškof nad oljem pred obhajilom. Morda boste to leto z njim maziljeni tudi vi, ko boste prejeli zakrament bolniškega maziljenja.

**»Bog, Oče vse tolažbe,
po svojem Sinu si hotel olajšati bolečine bolnikov.
Prosimo, usliši verno molitev
in pošlji iz nebes svojega Svetega Duha Tolažnika v to olje,
ki si mu dal priteči iz zelenega lesa
za naše telesno okrepčilo.**

**Po tvojem svetem blagoslovu
naj to nebeško zdravilo
varuje na telesu, duši in duhu
vsakega, ki bo z njim
maziljen.**

**Naj mu prežene vse bolečine,
vsako bolezen in vsakršno
slabost.**

**Gospod, naj bo to olje sveto, za nas blagoslovljeno
v imenu našega Gospoda Jezusa Kristusa.«**

Vir: Pastoralni portal: Pridi in poglej ... Beseda starejšim, invalidom, bolnim ... bolnišnični duhovnik Miro Šlibar

Srečala sva ga vsako jutro, ko sva s Kristjanom hitela v vrtec. Bil je fant dvajsetih let, dolgolasec, neurejen, umazan, s steklenimi očmi, upognjen. Po nekajkratnem srečanju sem se spraševala, kam gre ta fant vsako jutro pred šesto. Otrok me je neko jutro spraševal: »Mami, ti praviš, da moramo pozdraviti ljudi, ki jih srečamo. A tega strica ne pozdravljamo, ker je grd?« Zbodlo me je, nekje globoko v srcu. Kako pomanjkljiva je bila moja vzgoja. Naslednje jutro sem

rekla Kristjanu: »Danes bova pozdravila strica.« In res sva ga. Le malo je obrnil glavo in nič ni odgovoril. Midva sva vztrajala in tako je šlo do naslednjega tedna. Tisti dan, ko je močno deževalo in mi je prav ob srečanju z njim obrnilo dežnik, se je ustavil in rekel: »Pomagal vam bom.« Tako se je začelo. Odtlej je vsak dan odzdravil in rekel kakšno besedo Kristjanu. Potem ga nekaj dni nisva srečala. Ko sva ga že pogrešala, se je spet pojavil. Kristjan ga je vprašal, če je bil bolan. Začudil me je njegov odziv. Tako začudeno je pogledal Kristjana in vprašal: »Kako, da te zanima, kaj je z mano? Zakaj?« Začelo me je zanimati, kdo in kaj je ta fant. Isti dan na poti iz službe me je dohitel in plašno vprašal: »Greste po Kristjana?« »Ja,« sem rekla, »greva skupaj«. Priklicala sem ves svoj pogum in ga vprašala, kako da je vedno sam in tako zgodaj gre nekam v nasprotno smer. »Sam živim,« mi je začel pripovedovati. »Mama je umrla, ko sem bil star šest let. Oče se je nekaj let potepal po kmetijah in nekaj zaslužil, jaz sem pa živel pet let pri teti in potem je tudi ona umrla. V tem času sem očeta videl mogoče desetkrat. Kot mladega fantiča so si me potem delili razni sorodniki, ki so komaj čakali, kdaj se me bodo odkrižali. Nekako mi je uspelo priti do poklica, a nisem zdržal v službah. Ko sem spoznal dekle, sem se zelo navezal nanjo, saj je bila prva oseba, ki ji je bilo kaj do mene. Največje razočaranje pa sem doživel pri njenih starših. Ko so ugotovili, da sem le »priložnostnik« in nimam stalnega dela, so me obravnavali, kot bi imel črne koze. Oba s punco sva trpela, a nisem bil trden, klonil sem in se vdal pijači. Očeta že dolgo nisem videl, kasneje se je poročil in ne vem, kje je. Normalno, da me je dekle zapustilo. Zdaj postorim kaj po Ljubljani, tam me ne poznajo, včasih

dobim kakšno hrano in potem grem na pijačo do zjutraj, ko dobim prvi avtobus. Vidite, vse sem »zafural«. Veste, še nikoli nisem bil tako zgovoren, a vsakič, ko vidim vašega Kristjana, se mi milo stori, ko se spominjam, da bi tudi jaz bil lahko srečen, ko mi vsaj mama ne bi umrla.

Verjetno je to moja usoda, da ne bom nikoli srečen.« Hudo me je prizadela njegova povest. Kako bi mu lahko pomagala? To vprašanje je nekaj dni kljuvalo po moji glavi. Pogovarjala sem se z možem, a mi je rekel, naj pustim pri miru vse skupaj, saj je fant izgubljen. Nekega dne ga je ob jutranjem srečanju Kristjan vprašal: »Ali nisi spal, stric? Vidiš, kako si grd. Jaz sem se pa umil in lepo oblekel, a ti nimaš dinarčkov za to?« Hudo mi je bilo, ko je to rekel in mislila sem, da bo Danijel (tako mu je bilo ime) zameril, a se je nasmehnil in rekel: »Je že dobro, Kristjan.« Naslednje jutro, glej, presenečenje. Danijel je imel krajše lase in

bil je umit. En korak je storjen, sem si rekla. Ta srečanja so se nadaljevala, vedno v izboljševanju Danijelovega videza. Nekega dne sem zvedela, da iščejo v nekem podjetju močnega delavca. Stopila sem do vodje in povedala, da poznam takega, ki ga oni rabijo, dobrega, močnega, poštenega. Odgovoril mi je, da lahko pride dotični na razgovor. S strahom v srcu sem naslednje jutro to povedala Danijelu in prosila, naj obišče vodjo in se odloči, ali bi začel delati, in če je mogoče, naj se uredi čisto in pogovori pošteno. Potem ga nekaj dni ni bilo, a naslednjič se mi je zahvalil in obljubil, da bo šel v službo. Ponudila sem mu pomoč, če jo bo le potreboval. Lepo se mi je zahvalil in rekel, da za njega velja beseda našega Kristjana, in ga vprašal: »Kaj misliš, ali bi jaz šel v službo delat vsak dan 8 ur?« Kristjan je odvrnil: »Seveda boš. Moj oči je starejši pa dela včasih cel dan. Pojdi, pa boš dobil denar in si kupil obleke in hrano. In meni en avto,« je še pristavil. Danijel je res šel v službo in nekega večera, po vrnitvi od babice, smo na hišnem pragu našli zavitek, v katerem je bil avto za Kristjana.

Minilo je nekaj let. Naša srečanja so bila prekinjena, ker je Kristjan šel v šolo pa tudi Danijel je bil v službi. Prejšnji teden pa je pri naših vratih

pozvonilo. Kakšno presenečanje! Najprej ga nisem prepoznala, a potem, po širokem nasmehu, spoznala Danijela. Urejen, lepo oblečen, zdravega videza, nasmejan. Poleg njega dekle, lepa, urejena punca. Oba sta bila lepa, tako simpatična. Danijel je povedal, da se bo odselil in ni mogel, da se ne bi pred tem prišel zahvalit Kristjanu. »Zakaj?« sva z možem vprašala. »Veste, pred Kristjanom se nihče ni tako zanimal za mene. Kristjan je bil tuj človek, ni se bil dolžan zanimati za koga, a vendar me je opazil. Ko sem ga vsako jutro opazoval, tako srečnega, poskočnega, sem začel premišljevat, da je v svetu še nekaj lepega. Kako bi rekel, Kristjan mi je odprl oči.« Povedal je, da je vodja z njim zadovoljen, da mu je omogočil dodatno izobraževanje in ga pošilja za predstavnika podjetja v drug kraj. Spoznal je dobro punco in se bosta poročila. Najprej se gresta k Mariji Pomagaj zahvalit, je rekel; pa da hodi vsako nedeljo k maši in da bo v novem kraju delal v mladinski skupini v župnišču. Kristjanu je prinesel knjigo »Biti človek« in rekel, da ve, da je zdaj premajhen, a naj jo prebere, ko bo »velik«. Obljubil je, da nas bo še obiskal in nam pisal. Zelo srečna sem bila. Ko bo Kristjan zrasel in razumel, mu bom povedala, da je nevede pomagal človeku, ki je »padel«.

Iz italijanščine prevedla A. M.

SPOMINSKE DROBTINICE

Velikonočni čas

S pepelnico se konča pustno rajanje in nastopi štiridesetdnevni post. Tako se prične priprava na veliko noč. To so dnevi Jezusovega trpljenja in krute smrti. Po treh dneh pa vstajenja našega Gospoda Jezusa Kristusa, ki je svoje življenje žrtvoval za naše odrešenje. Vse do velike noči je strogi post, hrana je brez maščobe in mesa.

Praznični dnevi se pričnejo z velikim četrtkom; ta dan se zavežejo zvonovi in se oglasijo raglje. V cerkvah na veliki petek ni svete maše, pri Božjem grobu se molijo vsi trije deli rožnega venca, z oltarja pa se vse pospravi. Križ z Jezusom se odkrije in postavi na določen kraj, verniki pa lahko, po kolenih drseč, poljubijo Jezusovo telo. Doma gospodinje pripravljajo velikonočne dobrote, pečejo potice in dober kruh, katerega je deležna

tudi živina. Kuhajo šunko, pripravijo hren, barvajo jajca – pirhe za sobotni blagoslov jedil. Po blagoslovu tečejo dekleta hitro domov, saj se bo tista, ki bo prva v vasi prišla domov, to leto tudi poročila. Na veliko soboto zvečer se odvežejo zvonovi in zadonijo orgle in pesmi. V cerkvi so ugasnjene luči, duhovnik pa ob prihodu trikrat zapoje »Kristusova luč«; prižgejo se vse luči, nato po psalmu in evangeliju duhovnik zapoje alelujo pri Božjem grobu in nadaljuje se maša.

Na veliko nedeljo zgodaj zjutraj se zberejo farani. V cerkvi duhovnik zapoje alelujo, pevski zbor ponovi; vse to se trikrat ponovi, nato pevci zapojejo Zveličar naš je vstal iz groba, vesel prepevaj, o kristjan ... Duhovnik s kipom vstalega Kristusa, pevci in verniki pa za njim v procesiji odidejo iz cerkve. Po vrnitvi v cerkev se prične slavnostna sv. maša. Po prihodu domov je pripravljen zajtrk, imenovan žegen; najprej malo bele kave, nato pa velikonočne dobrote, potica, šunka, hren in pirhi itd. Kosilo je skromno, saj je bil žegen obilen. Prazničen je tudi veliki ponedeljek. Na obisk pridejo sorodniki, sosedje in prijatelji. Ob lepem vremenu gredo družine v naravo v »Emavs«, prične pa se tudi že veseljačenje in ples.

Ana Strgar

Moji spomini na otroštvo

Na cvetno nedeljo je stara mama kupila oljko pa butarico za mene. O, kako sem bila vesela, ko sem nesla v cerkev butarico, na kateri je bila navezana pomaranča ali jabolko. Na veliki petek sem tiho opazovala staro mamo, kako je pripravljala jedila za žegen. Pekla je potico in bila sem deležna par rozin, kuhala je šunko, pripravila korenino hrena in barvala

pirhe. Vedno rdeče. Kako je dišalo po celi hiši, to je bil zame velik praznik. Na veliko soboto je naložila jedila v jerbas (velik kolač) ali pa v košarico in nesla k blagoslovu. Velika nedelja po vstajenju in maši, ko smo se vrnili iz cerkve, je bil za zajtrk »velikonočni žegen«. Kako je bilo vse dobro. Kje so lepa, skromna leta, ko so bili velikonočni prazniki težko pričakovani?! Takrat ni bilo vsega na razpolago, kot je danes. Zato mnogo današnjih otrok in mladine ne ve, kaj pomeni velika noč, saj ne poznajo vere in cerkvenih obredov, žalostno!

Ana Strgar

Ko sem bil star 11 let, bila je vojna, se ni dobilo pomaranč. Stanovali smo nad trgovino mojega očeta. Poleg nas so bile v hiši še tri družine. Eden od njih je bil strojevodja in je vozil vlak v Sežano. V Italiji je kupil pomaranče. Za veliko noč je bila navada sekanje pirhov ali pomaranč. To je pomenilo, da je bilo potrebno vreči kovanec. Kdor je zadel pirh ali pomarančo, ta je pobral (zadel) vse pirhe, pomaranče in kovančke. Vsi tekmovalci so bili starejši od mene in so metali mimo samo zato, da bi jaz dobil nagrado. Zelo, zelo sem se trudil zadeti pirh ali pomarančo in ko mi je končno uspelo zadeti pirh, sem dobil vse pirhe, pomaranče in denar. Vsi starejši stanovalci so bili zelo dobri do mene. Ostali so mi zelo lepi spomini na veliko noč.

Danilo Mihelčič

Miklavžev vrtec v Planici

V petek, 16. 3. 2023, smo so se otroci Modre sobe Miklavževega vrtca Logatec odpravili v Planico. Na izlet smo povabili 2. razred OŠ Tabor Logatec. Imeli smo čudovit, topel, sončen dan. Ogledali smo si trening skokov na 90-metrski in 120-metrski skakalnici. Z navijaškimi rekviziti smo popestrili trening mladih skakalcev. Na poti v Planico in nazaj nam ni bilo dolgčas. Poslušali smo glasbo na željo otrok. Čas v Planici nam je minil prehitro. V kolikor bomo izlet načrtovali še kdaj, ga bomo zagotovo podaljšali čez dan. 😊

Izlet v Planico je bil naš zaključek projekta Olimpijske igre Modre sobe, ki smo mu dali velik poudarek v mesecu februarju. S tekmo v smučanju in drsanju pa smo polepšali dopoldan starostnikom Doma Marije in Marte, ki so bili tokrat v vlogi naših navijačev. Starostniki so izrazili željo, da jim še kdaj popestrimo kakšno dopoldne. Kot pravijo, so take dopoldneve v zadnjem času zelo pogrešali. Mi pa se veselimo novih dogodivščin do konca šolskega leta (noč v vrtcu, tabor na kmetiji, izlet z vlakom ...).

Vzgojiteljica Mojca Demšar

MESEC MAJ JE MARIJIN MESEC

Goreči Marijini častilci so že pred stoletji premišljevali, kako bi mogli skazovati Mariji še večje češčenje. Želeli so, da bi verniki častili božjo mater Marijo vsak dan in, če le mogoče, kar ves mesec. V ta namen so izbrali najlepši mesec v letu, mesec majnik, ki z lepoto v naravi prekaša vse druge. To pobožnost so imenovali Marijin mesec. S to pobožnostjo so začeli v Rimu, od koder se je razširila po vsej Italiji, Franciji in tudi Nemčiji. Papež Pij VII. Je I. 1815 pobožnost meseca majnika potrdil in obdaril z odpustki.

V MARIJINEM MESECU VAS VABIMO, DA OBIŠCEMO
MARIJO NA BREZJAH

25. 5. 2023

ODHOD OB 9:00

MORDA SE NAM PRIDRUŽIJO ŠE OTROCI MIKLAVŽEVEGA
VRTCA

RAZVEDRILO

Na črto napišite, kaj je skupnega besedam.

Lovor, origano, peteršilj, sol _____

Rdeča, modra, rumena, bela _____

Poletje, jesen, zima, pomlad _____

Kravje, kozje, polnomastno _____

Dopolnite povedi.

Če reka prestopi bregove imamo _____.

Če rastlin ne zalivamo _____.

Ko smo lačni gremo _____.

Če je zunaj mrzlo se _____ oblečemo.

Ko smo bolni pijemo _____ in če je potrebno gremo k _____.

Poleti se zadržujemo v _____ in pijemo dovolj _____.

SMEJALNICA

Zjutraj se dva kmeta pogovarjata: »Ali veš, da je včeraj blondinka zažgala radio?«

»Zakaj pa?«

»Da bi slišala radio OGNJIŠČE!«

Pri mesarju:

»Dajte mi kilo perutničk«

»Piščančjih?«

»Dajte mi telečje, če jih imate!«

Poredni Janezek vpraša mamico:

»Mami, kaj si pa najbolj želiš za rojstni dan?«

»Rada bi pridnega otroka!«

»Joj, potem boš morala čakati, da se vrne očka iz Nemčije.«

Vir: radio Ognjišče